

2. Yeni baskı Türkisch – Türkçe

Veli Rehberi: Okulda Çeşitlilik

Okulda dini sorular | Spor ve yüzme dersi |

Cinsel eğitim | Sınıf gezileri

Künye

Editör: Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung – LI (Hamburg Eyaleti Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü),
Beratungsstelle Interkulturelle Erziehung (Kültürlerarası Eğitim için Danışmanlık Bürosu),
Felix-Dahn-Straße 3, 20357 Hamburg
2. Yeni baskının yazı işleri: Regine Hartung,
Frank Hinch, Judith Kanders, Özlem Nas, Beate Proll,
Mara Sommerhoff, Ulrike Wojahn

CvD ve Dizgi: Redaktionsbüro Franke & Buhk,
Jens-Harald Buhk, Hamburg,
Tel.: 040 478980, E-Posta: jhbuhk@frankebuhk.de
Resimler: Andrea von Redecker
Fotoğraf: S. 4: Michael Zapf;
S. 5: Gerhard Kleist, Landesinstitut
2. Baskı: 5000
Hamburg: Mart 2013

Tüm yayın hakları, bu baskının herhangi bir şekilde kullanımı – telif hakları özel durumlar dışında – editörün yazılı onayını gerektiriyor.

Sipariş: Hamburg'daki tüm okullar bu broşürü aşağıdaki kurumdan istetebilir:
Behörde für Schule und Berufsbildung
Amt für Verwaltung – Vordrucklager – V 242-2 (Leitung)
Herrn Guido Dietrich
Leitzahl: 738/5004
Tel.: 855 08 161
E-Posta: vordruckstellebsb@bsb.hamburg.de

Download: www.li.hamburg.de/bie/material

Bu broşür, Arapça, Almanca, İngilizce, Farsça, Fransızca, Rusça ve Türkçe dillerinde de hazırlanmıştır.

İçindekiler

Sunuş	4
Önsöz	5
Okulda dini sorular	7
<i>i</i> Bilgilendirme ve Danışmanlık	13
Spor ve Yüzme Dersi	15
<i>i</i> Bilgilendirme ve Danışmanlık	17
Cinsellik Eğitimi	19
<i>i</i> Bilgilendirme ve Danışmanlık	21
Okul Gezileri	23
<i>i</i> Bilgilendirme ve Danışmanlık	27
Ek: Veli Toplantıları ve Veli Kurul Toplantıları için davetiye örnekleri	29
Adresler	33

Sunuş

Sevgili Veli,

Hamburg, dünyaya açılan bir kapı. Bu kapıdan da dünya bize giriş yapmakta. Şehrimize her zaman, dünyanın her yerinden insanlar gelmiştir ve gelmektedir. Bunun nedenleri arasında yeni mesleki perspektif arama, bir aşkın peşinden koşma veya barışçıl bir ortamda yeni bir memleket aramak gelir.

Bugün Hamburg'da toplam 180 ülkeden gelen farklı kültüre sahip insan yaşamakta. Bu insanlar konuştukları dil, inandıkları din, uyguladıkları gelenekleriyle ve bakış açılarıyla bize zenginlik katmaktalar. Tüm insanların birlikte yaşamaları hem şehrimize hem de insanlarımıza büyük şans tanır.

Bu birlikteliğin temeli Hamburg okullarında atılıyor. Çocuklar gün içinde zamanlarının çoğunu okulda geçiriyorlar. Nereden geldiklerini, ten rengini sorgulamadan birbirleriyle arkadaşlık kuruyorlar. Hem birbirlerinden öğreniyorlar hem de birbirlerine öğretiyorlar. Birbirlerinden sözcükler kapıyorlar, o güne kadar hiç tanımadıkları bir oyunu birinden öğrenip oynuyorlar veya bazen de arkadaşlarının elindeki ekmekten bir lokmacık alıyorlar. Bu davranışlarla ailelerine örnek oluyorlar. Çocuklar arasındaki ziyaretler anne ve babaların da iletişim kurmasını sağlıyor.

Çocuklar, Hamburg Senatosu'nun izlediği uyum politikasının önemli çizgisini ifade eden „kültürlerarası yeti“ için en güzel örnektir: Karşındakine yaklaşmak, birbiriyle konuşmak, tanışmak hiç de zor bir adım değil. Çocuklar bunu başarmakta. O halde onlardan öğrenelim!

Bunu söylemek kolay, ancak her bireyin sahip olduğu farklı deneyimler vardır ve yaşamında bunu uygulaması kolay olmayabilir. Elinizdeki bu broşür işte bu adımı kolaylaştırması ve size bir rehber olması için düşünülmüş hazırlandı.

Bu Broşür Hamburg öğrencilerinin içinde bulunduğu kültürel ve dini çeşitliliğe dayanan konular hakkında sorular ve cevaplar içermekte. Hamburg Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsündeki farklı bölümlerin birleşmesiyle ve bir Entegrasyon Konseyi üyesinin ortak çalışmasıyla hazırlanmıştır.

Bu broşürde bulunan bilgi ve açıklamaların size yararlı olacağını ümit ediyorum. Bunun dışında herhangi bir sorunuz olursa, siz de çocuklar gibi davranın: Sorun! Hamburg eğitimcileri seve seve yanıtlayacaktır.

Ties Rabe, Senator für Schule und Berufsbildung der Freien und Hansestadt
Hamburg (Hamburg Eğitim Senatörü)

Sevgili Veli,

Hamburg okullarında Çeşitlilik çok belirgin. İlkokullardaki çocukların hemen hemen yarısı göçmen kökenli. Bunun sonucunda ortaya çıkan kültürel çeşitliliğin okullarda da yaşanabilmesi için okulla bağlantısı olan herkesin bu kurum hakkında bilgi sahibi olması çok önemlidir.

Okulda Çeşitlilik başlıklı bu yayın, okul yaşamında doğabilecek kültürel ve dini sorular konusunda bilgi kaynağı olma, yol gösterme ve yönlendirme özelliğini taşımakta. Bilgilendirme konuları şunlardır: Dini bayramlar ve oruç dönemi, okulda namaz, spor ve yüzme dersleri, cinsellik eğitimi ve sınıf gezileri.

Sizlere bu konular hakkında yasal açıklamalarda bulunmak, öğretmenlerle veya okul müdürüyle görüşmeleriniz için gerekçe örnekleri göstermek, her türlü görüşme için elinizde bulunması gereken bilgileri sunmak istiyoruz.

Bu broşür, Arapça, Almanca, İngilizce, Farsça, Fransızca, Rusça ve Türkçe dillerinde hazırlanmıştır. Ayrıca okul ile ilgili genel sorularınızı cevaplandıran *Elternratgeber für Zuwander* – Göçmen Anne Babalara Rehber isimli çokdilli yayına dikkatinizi çekmek istiyoruz. Bu rehberi, Okul Bilgi Merkezinden – *Schulinformationszentrum* (SIZ) isteyebilirsiniz: www.hamburg.de/bsb/bsb-broschueren
E-Posta: schulinformationszentrum@bsb.hamburg.de,
Telefon 040 42899-2211.

İyi okumalar! Size ve çocuğunuza okulda başarılar dileriz.

Prof. Dr. Josef Keuffer
Direktor des Landesinstituts für Lehrerbildung und Schulentwicklung
(Hamburg Eyaleti Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü Müdürü)

Konu 1: Okulda Dini Sorular

Dini bayramların ve kutlamaların anlamları

Bayramlar ve bayram günleri tüm dinlerde ve kültürlerde sürekli tekrarlanan kutlamalardır. Bu günler günlük yaşamda özel anlam kazanmakla birlikte birtakım geleneklerin de yerine getirilmesini ön görmektedir. İnanılan din, içerik ve sembolik yönden anlam kazanmakta. Dini bayramlar belirli şeyleri anmak amaçlı kutlanır ve toplumsal birliği güçlendirir. Dine olan güçlü bağlarını koparmış birçok insan, kutlamalarda belirli geleneklerin yerine getirilmesine özellikle önem verir.

Dini bayramlarda dersten izin alma

Devlet tarafından kabul edilmiş din cemiyetlerine bağlı öğrenciler istekleri üzerine kilisenin bayramlarında veya bağlı olduğu dinin en önemli bayramlarında dersten izin alma hakkına sahiptirler.¹ Bu hakkı kullanmak isteyenlerin sınıf öğretmenlerine bunu bilgilendirmeleri yeterlidir. Bir günden fazla izin almak için özel dilekçe verilmeli. Bu konu ile ilgili karar sınıf öğretmenlerinin veya gerekirse okul müdürünün yetkisindedir. Böyle bir durum söz konusu ise çocuğunuzun öğretmenlerine veya okul müdürlüğüne bildirmeniz rica olunur.

¹ Hamburg Eyaletinin tatil düzenlemesi, Alman Temel Yasasında, 4 maddenin 3.paragrafında ve okul yasaasının 28. Paragrafının 3. Şıkında açıklanmıştır.

Pratik yaşamdan örnekler

Kiliseye bağlı bayramlarda dersten izin alma

Hıristiyanların en önemli bayramlarında (Paskalya haftasındaki cuma, Paskalya, Urucu İsa, Panktot yortusu, Noel bayramı) okul resmen tatil olduğunda, Kiliseye bağlı diğer bayramlarda genelinde aşağıdaki kurallar geçerlidir:

- Protestan öğrencilere Tövbe ve İbadet gününde ve Reformasyon gününde (31 Ekim) dini törene katılma imkanı verilmekte. Dini törene katılma arzusu sınıf öğretmenlerine zamanında bildirilmelidir.
- Katolik öğrencilere 6 ocak (Üç Aziz Kral Günü), Katoliklerde Esas Yortu (Trinitatis-Pazar gününden sonraki perşembe) ve Azizler Yortusu (1 Kasım) bayramlarında törene katılmalarına imkan verilmekte. Dini törene katılma arzusu sınıf öğretmenlerine zamanında bildirilmelidir.
- Ortodoks-Hıristiyan öğrencilerde dikkat edilmesi gereken unsur: Bazı Ortodoks Hıristiyan öğrenciler eski (jüliyen) takvime göre en önemli hıristiyan bayramlarını 13 gün daha geç kutlamaktadırlar. Bu dini bayramlarda (özellikle Noel ve Paskalya bayramında) kutlama için izin alma arzusu sınıf öğretmenlerine zamanında bildirilmelidir.

Musevi bayramlarda dersten izin alma

Yahudi öğrencilere aşağıda belirtilen özel günlerde dini törene katılma imkanı verilmelidir:

- **Rosh Hashaná** („Roş Aşana“ / Yahudi Yılbaşı Bayramı, değişen yaşamın ve duaların irdelenmesi, eylül/ekim aylarında kutlanır),
- **Jom Kippur** („Kefaret Günü“, Yahudilerin en önemli bayramıdır, oruç tutma, pişmanlık bildirme ve tövbe günüdür, Yahudi yeni yılından 10 gün sonra kutlanır)
- **Pesach** („Pesah“ / Mart/nisan aylarında kutlanır, Yahudilerin Mısır’dan kurtuluşunu ve İsrail çocuklarının bağımsızlığını anma günüdür. Pesah haftasından önceki arife Seder akşamı ve bayramın birinci günü çok önemlidir.)

Diğer önemli bayramlar Sukkoth („Çardaklar Bayramı“) ve hemen arkasından gelen Şemini Azaret ve Simchat Thora („Tevrat-Sevinç – Bayramı“), Chanukka („Dini merasimle Takdis Bayramı“), Purim („Kura“ bayramı) ve Schawuoth („Haftalar Kutlaması“).

İslami bayramlarda dersten izin alma

İslami bayramlarda Hamburg Eyaleti'nin öngördüğü yasa tasarısı uyarınca kiliseler için geçerli olan tatil düzenlemesi geçerlidir. En önemli İslami bayramlar şunlardır:

- **Kurban Bayramı** (Id-ul-Adha, Hz. İbrahim'in Allah adına yapmak istediği adak anılır), *tarih değişkendir.*
- **Ramazan Bayramı** (Id-ul-Fitr, Oruç ayı olan Ramazan ayının bitmesi kutlanır), *tarih değişkendir tarih değişkendir.*
- **Aşure Günü** (Alevilerin Kerbela savaşını anmasıdır, Sünnilerin birçoğu da Aşure gününü faklı anlamlarda kutlamakta, örneğin tufanın anılması), *tarih değişkendir tarih değişkendir.*

Müslüman öğrenciler istekleri üzerine Kurban Bayramında ve Ramazan Bayramında birer gün olmak koşuluyla bayramın birinci gününde dersten izin alma hakkına sahiptirler. Aşure gününde müslüman öğrencilere dini törene katılma imkanı verilmelidir. Bazı Sünni Cemiyetler Aşure gününü arife gününde- bir gün önce- öğleden sonra bir dini törenle kutlamakta. Bu özel günde öğrenciler "önemli nedenden dolayı" Hamburg Eyaleti-Okul Yasasının, 28. Paragraf, 3. Maddesi uyarınca dersten izin alabilirler.

Yukarıda belirtilen bayramlardan dolayı çocuğunuzun dersten izin almasını istiyorsanız, bunu sınıf öğretmenlerine lütfen zamanında bildiriniz.

Bayram tarihleri İslami ay takviminin öngördüğü hesaplamaya göre belirlenmiştir. Kişilerin bağlı oldukları din çizgisine göre bu bayramların tarihi değişebilir. Farklı bölgelerden gelen Müslümanların bayramın ilk gününü belirlemesi de değişebilir. Bayramların tarihleri İslami cemiyetler tarafından önceden saptanmakta, Eyalet Enstitüsü ve Eğitim Müdürlüğü tarafından bayram mektuplarında ve takvimlerinde bildirilmektedir.

Ramazan ayındaki oruç dönemini dikkate almak

Ramazan ayında oruç tutmak İslam'ın beş şartından biridir, bundan dolayı da anlamı büyüktür. Ramazan ayı dinin yoğun bir şekilde tatbik edildiği bir dönemdir. Bu sadece bedensel oruçtan ibaret değildir. Birçok müslüman öğrenci oruç tuttuğundan bu dönemde okulda her zamanki gibi randıman gösteremeyebilir. Bu dönemde üzerlerine fazla yüklenilmemesi uygun görülür.

Sizin çocuğunuz da oruç tutuyorsa ve fiziksel gücü açısından endişe duyuyorsanız (örneğin spor dersi ile ilgili), lütfen öğretmenleriyle konuşunuz. Eğer Ramazan ayında bir sınıf gezisi planlanmış ise çocuğunuzun

öğretmenleri ile görüşünüz, orucun çocuğunuzun tüm gün ritmini etkileyebileceğini belirtiniz. Bu dönemde yapılan bir sınıf gezisinin çoğunluğun gayrimüslim olduğu bir ortamda çocuğunuz için zor olabileceğine dikkat çekiniz

Eğer çocuğunuz ilkokul yaşlarında ise ve dini açıdan farz olmadığı halde bu dini farzı çevresindekilerle paylaşmak adına oruç tutmak isterse, öğretmenleriyle görüşerek çocuğunuzun ders anındaki fiziksel durumu konusunda en sağlıklı kararı alınız. Ki bu yaştaki çocuklar için orucun bir zorunluluk olmadığını da vurgularız.

Alevi bayramlarında dersten izin alma

Hamburg Eyaleti kiliseler için geçerli olan tatil düzenlemesinin, 3a paragrafında Aleviler için öngördüğü yasa tasarısında aşağıdaki Alevi bayramlarını kabul etmiştir:

- **Aşure günü** (Muharrem ayında 12 günlük orucun bitmesi kutlanır, bayramda şükran borcu dile getirilir, tarihi değişkendir), *tarihi değişkendir*
- **Hızır Lokması** (ölümsüz ve aziz olan Hızır'a duyulan saygı dile getirilir), *15 Şubat*
- **Nevruz** (İlkbahar Bayramı) Hz. Ali'nin doğumunun ibadeti), *21 Mart*

Hinduizm ve Budizme ait bayramlarda dersten izin alma

Önemli ve kutsal sayılan Hinduist bayramlar şunlardır:

- **Holi**, İlbahar ve Verimlilik Bayramı. Renkli tozları birbirlerine serpererek mart/nisan aylarında kutlanır, tarihi değişkendir
- **Sri Krishna Janmastami**, Sri Rama'nın Hindistan'da Mathura'da görünmesi kutlanır,Aęustos/Eylüs aylarında kutlanır, tarihi değişkendir
- **Dashara** (Dussera, Navaratri), Sri Rama'nın cin Ravana'yı mağlup etmesi kutlanır, Eylül/Ekim, tarihi değişkendir
- **Divali** (Deeppawali), 5 gün süren Işık Bayramıdır. Rama'nın sürgünden dönmesi kutlanır. Eylül/Ekim, tarihi değişkendir
- **Vesakh**, gününde Buddha'nın hayatındaki üç önemli hadise kutlanmakta (Doęum, Buddha olarak uyanış ve Parinirvana (Nirvanaya tamamen girmesi).
- Budizm'in hakim olduğu birçok ülkede insanlar için Budist Yeni Yıl Kutlamaları da çok önemli.

Okulda namaz

Dinlerde namaz ve dua inanmanın önemli uygulamalarındandır. Çocuğunuz namaz vakitlerinde okulda namaz kılmak istiyorsa lütfen sınıf öğretmenleri ile görüşünüz. Öğrencilere başvuru üzerine ders dışı zamanlarında (teneffüste veya boş derslerde) sınıf veya benzeri odalarda namaz kılma imkanının tanınması okullara tavsiye ediliyor. Ancak öğrenci veya öğrenci gruplarına ibadetleri için özel odaların sunulması gerekmemekte, çünkü ibadet için özel bir odanın, sınıfın öngörülmesi konusunda yasal bir düzenleme yoktur (dersten çıkmaya izin verilmesi veya namaz odasının öngörülmesi gibi). İhtiyaç doğrultusunda okulunuz ile görüşünüz. Okulda namaz konusu ile ilgili danışmanlık için sayfa 13'te belirtilen adrese başvurunuz.

Okul gündemi için öneriler

- Yıllık okul planlamasında ve özellikle sınıf gezileri planlamasında dini bayramların ve oruç tutma dönemlerinin dikkate alınıp alınmadığını sorunuz. İmtihan ve yazılıların mümkün olduğunca bayram günlerine denk gelmemesini rica ediniz.
- Dini bayramlarda çocuğunuz derse katılmayacak ise öğretmenlerini (genelde sınıf öğretmenini) zamanında bilgilendiriniz.
- Çocuğunuzun öğretmenleri ile bayramlarınızın önemini ve bayramları nasıl geçirdiğinizi okulda veya sınıfta anlatma imkanını görüşünüz. Böylelikle çocuğunuz, siz veya büyük anne – babalar dini konuları öğrenmeye yardım etmiş, adet ve geleneklerinizi tanıtma imkanını sunmuş olacaksınız. Ki bu da dinlerarası kaynaşmayı, öğrenmeyi destekleyecektir.

i BİLGİ VE DANIŞMA

► **Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung, Arbeitsbereich Religion (Hamburg Eyaleti Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü, Din Bölümü)**

Mara Sommerhoff

Tel.: 428842-566, Fax: 428842-569

E-Posta: mara.sommerhoff@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/religion

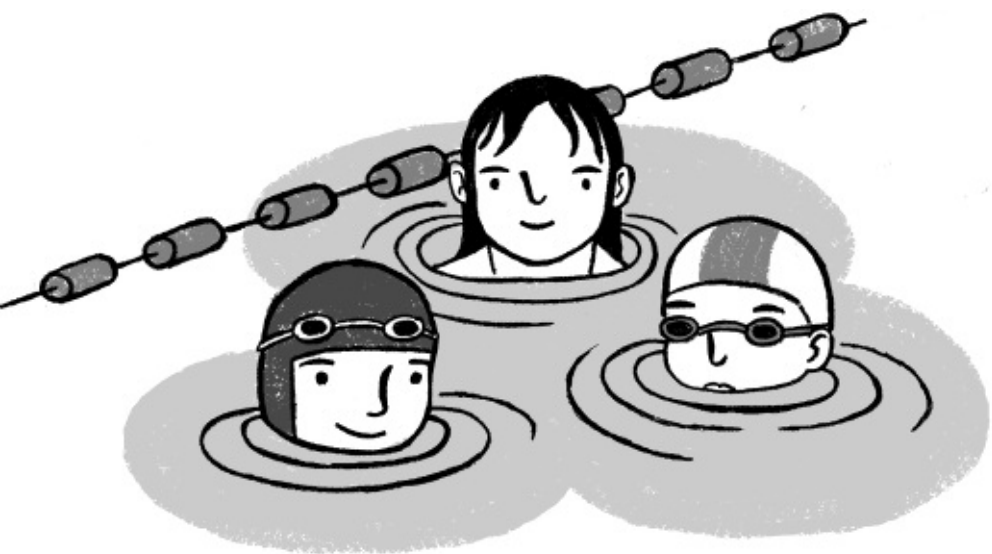
► **Dinlerarası Takvim**

► www.hamburg.de/interreligioeser-kalender/

Dinler için bayramların anlamını açıklayan ve öğrenci yorumları içeren dinlerarası takvim

► www.li.hamburg.de/bie/material

Dinlerarası forum ve tüm dinler hakkında tek tek bilgi sunan bir takvim

Konu 2: Spor ve Yüzme dersi

Hamburg'da sunulan spor dersindeki amaç, çocuklara ve gençlere çeşitli imkanların sunulması, bedensel etkinliğin sevdirmesi, harekette kalmaya teşvik edilmesi, vücut hakkında deneyimlerin kazanılması, hareket etme yetisinin güçlendirilmesi ve kişilik gelişiminin desteklemesi. Spor dersi okul eğitiminde zorunlu bir derstir. Spor dersine bağlı olarak mecburi katılım gerektiren yüzme dersi de verilmektedir. Yüzme dersi, 2014/15 ders yılından itibaren yalnızca ilkokullarda verilecektir. Yüzme dersi genelinde Hamburg Bäderland Kurumunun yüzme öğretmenleri tarafından verilmektedir. Okullarda, katılımı mecburi olan spor dersleri dışında bedensel hareketi ve sporu teşvik etmek amaçlı bir çok etkinlik sunulmakta. Bu etkinliklere katılmak gönüllüdür.

Spor ve yüzme dersinin uygulanmasıyla ilgili sorularınız varsa lütfen çocuğunuzun öğretmenleri ile görüşünüz. Çocuğunuzun iyiliği ve yararı için spor ve yüzme dersinin önemine tekrar dikkat çekmek istiyoruz. Spor ve yüzme dersleri çocuğunuzun kişilik gelişimini destekler karşılıklı anlayışı geliştirir, köprülerin kurulmasını sağlar, birlik ve beraberlik anlayışını geliştirir ve arkadaşlıkların kurulmasını sağlar. Yüzme dersinin gerektiğinde bir hayat kurtarabileceğini de unutmayalım. Hatta yüzme becerisi, sınıf gezileri ve Hamburg'da yapılan su sporları etkinlikleri için de gereklidir.

Şu noktalara dikkat edilmelidir

■ Spor dersinde kıyafet

Lütfen çocuklarınızın spor dersine uygun kıyafet giymelerine dikkat ediniz. Bunlar spor ayakkabıları, tişört ve spor pantolonundan oluşur. Kol saatleri, kolyeler ve takılar ciddi yaralama tehlikesi taşıdıklarından spor dersinden önce çıkarılmalı.

■ Spor dersinde başörtü

Dini sebeplerden dolayı spor dersinde başörtüsü taşımak özünde mümkündür. Spor dersinde yapılan tüm çalışmalarda „spor dersini engellemeyecek tarzda takılan başörtüsü“² rahatsız edici değildir. Bu konu ile ilgili son kararı spor öğretmeni verir

■ Kızların ve erkeklerin birlikte spor dersi görmeleri

Hamburg okullarında kızlar ve erkekler genelde birlikte spor dersi görmekteler. Okullar eğitsel açıdan gerekli gördüklerinde ve personel ve yer imkanları çerçevesinde belirli bir süre için kız ve erkek öğrencileri ayırarak spor dersini sunabilirler, ancak karar yetkisi okuldadır. Bu konuyla ilgili sorunuz olursa lütfen spor öğretmeniyle görüşünüz. Özel durumlarda öğrencinin spor dersinden veya belirli hareketlerden muaf tutulması söz konusu olabilir. Bunun için başvuru yapıp izin alınması gerekmektedir. Ancak muaf tutulma dilekçesi sadece vicdananen bir rahatsızlık yaşadığınıza inanılırsa kabul edilir.

Yüzme dersinin gerektiğinde bir hayat kurtarmakta önem taşır ve 2014/15 ders yılından itibaren ilkokullarda düzenli olarak verileceğinden bu konuda dini nedenlerden dolayı çocuğunuzun yüzme dersinden muaf tutulması söz konusu olamaz.

² İki parçadan oluşan, pamuklu kumaştan başörtü iğnesiz kullanıldığında hareketliliği engellemiyor.

■ Yüzme dersi

Mevcut olan yüzme kıyafetlerini uygun görmüyorsanız, çocuğunuzun başka yüzme kıyafeti giymesi mümkündür. Bu durumda yüzme kıyafetinin, yüzme havuzlarına uygun maddeden olmasına lütfen dikkat ediniz. Amaç, her öğrencinin yüzme dersine katılmasıdır. Kıyafet, yüzme dersine katılımı engelleme sebebi oluşturmamalı. Yüzme dersinin içeriği ile ilgili somut sorularınız varsa yüzme dersi verilen havuzun yönetimi ile iletişime geçebilirsiniz veya Hamburg Bäderland Kurumunun telefon servisini arayabilirsiniz: 18 88 955.

Herhangi bir soru veya sorun olması durumunda öğretmenlerle görüşmeniz önemlidir. Özel durumlar, konuyla ilgisi olan kişiler arasında görüşülüp karara bağlanır. Sorunlara ancak konuşarak ve olaya dahil olan tüm kişilerin görüşlerini dikkate alarak, çözüm bulunabilir ve bu, bu konuyla ilgili en önemli kişinin yararınadır: çocuğunuzun.

BİLGİ VE DANIŞMA

Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung, Leitung Referat Fortbildung Sport (Hamburg Eyaleti Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü, Okulda Spor Eğitimi Soruları Bölüm Başkanı)

Regina Haß,

Tel.: 428842-331, Fax: 428842-599, E-Posta: regina.hass@li-hamburg.de

Konu 3: Cinsellik Eğitimi

Cinsellik eğitimi ailenin ve okulun görevidir. Dolayısı ile okuldaki cinsellik eğitimi, evde verilen cinsellik eğitimini gözönünde tutarak sunulmalı, onu tamamlamalı ve gerektiğinde geliştirmeli. Cinsellik eğitim dersi çocukların ve gençlerin bilgisini genişletmekte ve cinsellik konusunda özgüvenli ve sorumlu davranmalarını sağlamakta. Çocukların ve gençlerin kendi bedenlerine karşı özenli davranmaları da bu eğitimin bir parçasıdır. Bunu sağlayabilmek için bedensel yapılarını tanımaları gerekmektedir.

Günümüzde cinsel eğitim, sosyal bilgilenmenin bir parçası olarak görülmektedir. Derste, „duygular ile baş edebilme“, „toplumsal değerler“, üreme ve bedensel işlevler gibi klasik konular işleniyor. Böylece gençlere güvenilir kaynaklardan bilgi alma olanağı sağlanıyor.

Çocuğunuzun okuldaki cinsellik eğitimi ile ilgili endişe taşıyorsanız, lütfen öğretmenleri ile görüşünüz.

Ders içeriği ve yöntemler konusunda anne babalara bilgilendirme

Velilerin ve öğretmenlerin eğitim alanında birlikte adım atabilmeleri için karşılıklı bilgiye sahip olmaları gerekiyor. Bunun için öğretmenler, anne babaları planlanan ders içeriği, kullanmak istenilen yöntem ve ders amaçları hakkında bir veli toplantısı yaparak veya velilere bir mektup yazarak bilgilendirmeliler. Anne babalar öğretmenle özel de görüşebilirler. Bu bilgilen – dirilme hakkı Hamburg Okul Yasasında, § 6 – bölüm 2’de, öngörülmüştür. Ancak anne babalar veli toplantısında cinsellik dersinde hangi konuların işleneceğini seçme hakkına sahip değillerdir.

Anne ve babalardan gelebilecek soru ve endişeler

Çocuğumu okuldaki cinsellik eğitiminden muaf tutabilir miyim?

Yasaların düzenlemesiyle Cinsellik Eğitimi okullara verilmiş mecburi görevlerden biridir. Öğrencilerin dini değer yargılarından dolayı bu dersten muaf tutulması özünde mümkün değildir. Bu konuyla ilgili mahkeme kararları vardır.³ Çocuğun bu derse katılmaması, gereksiz derse katılmama olarak değerlendirilmekte ve kaydedilmektedir.⁴

Kızlar ve erkekler dersi ayrı mı görüyor?

Kız ve erkeklerin birbirleri ile konuşup karşılıklı görüş alışverişinde bulunmaları da okuldaki cinsellik eğitiminin bir parçası olarak görüldüğünden, derste kız erkek ayırımının sürekli uygulanması her zaman iyi karşılanmamakta. Ancak bazı ders saatlerinde kızlar ve erkekler ayrılarak ders çalışılmakta.

Ders araçları seçimi ve kullanımında çocukların utanç duyguları dikkate alınıyor mu?

Velilerde şöyle bir endişe söz konusu olabiliyor: „Öğretmenlerin derste kullandığı araçlar çıplak insan resmi içeriyor ve böylece çocuğum çok utanç verici durumlarla karşı karşıya kalıyor.“ Ders araçlarının seçiminde ve kullanımında, çocuklarda doğal olarak oluşan utanç duygularına saygı gösterilmektedir. Derste çıplak insan resimleri genelinde kullanılmamakta.

³ Hamburg 12.01.04 İdari Mahkemesi Kararı, (15VG5827/2003) ve ECHR 153 (2011).

⁴ § 28, Bölüm 2 Hamburg Okul Yasası Düzenlemesi, Download için: www.hamburg.de/bsb/schulgesetz

Çocuğum belirli konulardan rahatsız olursa ne olur?

Şu konularda bir endişe söz konusu olabiliyor:
„Çocuğum ‚kritik konularla‘ karşı karşıya getiriliyor.
Bunlar masturbasyon‘ ve ‚homoseksüalite‘/eşcinsellik
olabiliyor. Çocuğumun yaşı itibarıyla bu konuları
sindirememesinden endişelendiğim için bu konularla
ilgilenmesini istemiyorum.“
Bu derste konular öğrencinin yaşı göz önünde
bulundurularak hazırlanmakta.

Derste farklı kültürel ve dini değerler göz önünde bulunduruluyor mu?

Ders hazırlığında bir öğretmen kişisel değerlerini ölçü olarak alamaz. Tam tersine, farklı görüşlere yer vererek konunun işlenmesine ve farklılıkların hoş görülmesine dikkat etmelidir. Ahlaki anlayış, insanlık onurunun ve bireyin özgür gelişmesi doğrultusunda bir temel hak olarak bilinmektedir. Ancak öğrenciler bu değerlere aykırı olan görüşlerini bildirirlerse, öğretmen müdahale eder. Derste farklı kültürel ve dini değerlerin dikkate alınmadığından endişeleniyorsanız, lütfen çocuğunuzun öğretmeni ile iletişim kurunuz.

BİLGİ VE DANIŞMA

Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung, Arbeitsbereich Gesundheitsförderung/Sexualerziehung und Gender (Hamburg Eyaleti Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü, Sağlıklı Yaşam/Cinsel Eğitim ve Cinsler konularını içeren Bölüm)

Beate Proll

Tel.: 428842-740, Fax: 428842-902

beate.proll@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/sexualerziehung

Konu 4: Okul gezileri

Okul gezisi nedir?

Okul gezisi başka bir mekanda okul demektir. Eğitsel çalışmanın ve birlikte öğrenmenin vazgeçilmez bir parçasıdır ve hatta en doruk noktalarından biridir. Sınıf içerisindeki birlik ve sosyal duyguları geliştirir. Okulda öğrenilenlerin öğrencilerin kendi izlenimleri ve yaşadıkları sayesinde pekiştirilmesini sağlar. Okul gezisinin hazırlığı ve yapılması öğretmenlerin resmi görevlerindedir. Öğrencilerin okul gezilerine katılmaları zorunludur.

Sınıf gezisinin hedefi belirli kriterler doğrultusunda, öğrenci ve velilerin de görüşü alınarak kararlaştırılır.

Veliler sınıf gezisi için rezervasyon yaptırmadan önce gezi ücretini üstleneceklerine dair yazılı onaylarını vermelidir (Ödeme sözü).

Okul dışında yapılan ve okul gezisi olarak kabuledilen etkinlikler şunlardır:

- Sınıf gezisi,
- inceleme/araştırma gezintileri,
- Yürüyüş günleri,
- Proje gezileri,
- Okul yarışma etkinliklerine katılım,
- Uluslararası öğrenci karşılaşmaları,
- Öğrenci arkadaşlıkları/partnerlikleri ve öğrenci değiş tokuşu⁵

Okul gezisinde hangi kurallar geçerlidir?

Okul gezilerindeki davranış ve görgü kuralları okulda-
kinden farklı değildir. Bu hem sınıf arkadaşlarına hem
de öğretmenlere karşı geçerlidir. Bu kurallar anne
babalar ve öğrenciler ile görüşülür.

- Öğretmenler, yasal yönden tüm gezi boyunca etkin,
ve koruyucu olmak kesintisiz gözetim ve bakım ile
yükümlüdürler.

⁵ bakınız: Okul gezileri için
yönergeler
[www.hamburg.de/bsb/
schulfahrten](http://www.hamburg.de/bsb/schulfahrten)

- Sınıf gezilerinde kız ve erkeklerin yatak odaları ayrıdır. Bu banyo ve tuvaletler için de geçerlidir.
- Kontrol edilmeyen boş zaman etkinlikleri haricinde (yemek yeme, banyo ve uyku esnasında gibi) öğrenciler sınıf gezileri süresince kazalara karşı yasal olarak sigortalıdırlar.
- „Kamuda gençleri koruma kararnamesi“ sınıf gezileri için de geçerlidir.Sınıf gezisini yapan öğretmenler gezi süresince sigara, alkol ve uyuşturucu kullanımı yasağına uyulmasından sorumludurlar.
- Bunun dışında öğretmen ve veliler arasında özel anlaşmalar vardır, örneğin çocukların belirli hastalık durumlarında emniyet tedbirlerinin (astım, şeker hastalığı v. b.) alınması veya belirli yemek kurallarına dikkat edilmesi gibi.
- Yüzme, bisiklete binme, kayak yapma, dağa çıkma veya kayak gezintisi gibi özel etkinliklerde anne babaların yazılı onayları istenilir.

Okul gezisi ücreti

- Öğretmenler, anne babaları okul gezisi için ödemeleri gereken para miktarı konusunda zamanında bilgilendirirler. Sınıf gezisi masrafları, okul gezileri için geçerli olan yönergenin koyduğu sınırı aşmamalı. Öğretmenler anne babalara bir ödeme sözleşmesi imzalatırlar.
- Sosyal Haklar Kanunu'nun 23. paragrafı, 3. bölümü ve 3. sayısı uyarınca Sosyal Yardım (Hartz IV) ve İşsizlik Parası (Arbeitslosengeld II) alanlar, bir kaç gün süren okul gezileri için yardım alma hakkına sahiptirler. Bu hak ne yazık ki sadece azami ücret sınırları çerçevesinde belirlenmekte. Başvuruyu kayıtlı olduğunuz İş Bulma Kurumuna (Arbeitsagentur) yapmalısınız.
- Devletten başka para yardımları alan veliler (sosyal yardım parası, ev kirası yardımı, mülteci yardım parası veya Alman Çocuk Parası Yasası uyarınca fazladan alınan çocuk parası) birkaç günlük yapılan sınıf gezileri için Hamburg Eğitim Paketi adı altındaki bütçeden para yardımı isteme hakkına sahipler. Bu konuda gerekli bilgileri okul bürosundan veya „www.hamburg.de/bildungspaket“ adresinden alabilirsiniz.

- Bazı özel durumlarda görevli memurların dilekçeyi reddettikleri görülmüştür. Ancak bu doğru bir karar değildir! Eğer maddi yardım taleplerinizi kabul ettirmede zorluk çekiyorsanız, öğretmenlerden veya okul müdüründen destek istemekten çekinmeyiniz.
- Gelirleri düşük ailelerin okul bütçesinden (Okul Derneği, Sosyal Denkleştirme Fonu, Sınıf Etkinlikleri) resmi yardım istemesi ne yazık ki giderek çoğalmakta. Bu tür yardım ve destek imkanları ile ilgili bilgileri okulunuzdaki öğretmenlerden veya okul bürosundan alınız.

Bir sınıf gezisi planlanıyor

Sınıf gezisi sadece öğrenciler için değil, çoğu zaman anne babalar için de heyecan verici bir olaydır. Ayrılık korkuları, maddi zorluklar, dini sebepler, anne babaları düşündüren konuların sadece birkaçı. Aşağıdaki sorular çocuğunuzun öğretmeni ile yapabileceğiniz bir görüşmede yardımcı olabilir.

■ Kendinize şu soruları yöneltin:

- Ben sınıf gezisinden ne anlıyorum?
- Kendi sınıf gezim ile ilgili hatıralarım nelerdir?
- Endişelerim nedir?
- Çocuğum için ne istiyorum? Bu konuyla ilgili çocuğumla konuştum mu?
- Sınıf gezisinin ücreti çözümlenebilir bir sorun mu?
- Dini kurallarım ile ilgili endişelerim var mı? (Sınıf gezisinde yemek kurallarımız dikkate alınacak mı?)
- Çocuğumun katılımını onaylamazsam bu çocuğumu nasıl etkiler?
- Öğretmenler dışında geziye eşlik eden bay veya bayan var mı?
- Anne babaların da geziye eşlik etmeleri mümkün mü?

Cevapsız kalan tüm sorularınızı yazıp çocuğunuzun öğretmeni ile görüşünüz!

Soruların cevaplanması için en uygun zaman veli toplantısıdır. Sorularınızı sormakta çekinmeyin, soruları olan bir çok anne baba vardır. Birçok soru öğretmenle birlikte daha çabuk cevaplanabilir. Almanca anlama konusunda sıkıntınız varsa çocuğunuzun

öğretmeninden tercüman ayarlamasını rica ediniz veya başka bir anne ya da babadan size veliler toplantısında dil sorunu konusunda yardımcı olması için ricada bulununuz.

Sınıf öğretmeni ile özel görüşme isteğini de belirtebilirsiniz. Eğer çocuğunuzun sınıf gezisine katılıp katılmaması konusunda emin değilseniz, endişelerinizi sınıf öğretmeni ile paylaşınız ve çocuğunuzun katılabilmesini kolaylaştıran koşullar üzerinde görüşünüz. Bu görüşme için kültürler arası danışmanlardan da yardım alabilirsiniz. Bu konu ile ilgili de lütfen sınıf öğretmenine başvurunuz.

BİLGİ VE DANIŞMA

▶ **Arbeitsgemeinschaft Hamburger Schullandheime e.V.**
(Hamburgdaki Okul Gezi Mekanları Çalışma Topluluğu e. V.)

Tel.: 225444, Fax: 224183

info@hamburger-schullandheime.de

www.hamburger-schullandheime.de

▶ **Landesinstitut für Lehrerbildung und
Schulentwicklung, Beratungsstelle Interkulturelle
Erziehung (Hamburg Eyaleti Öğretmen Yetiştirme ve
Okul Gelişimi Enstitüsü Kültürlerarası Eğitim için
Danışma Bürosu)**

Ulrike Wojahn

Tel.: 428842-583

interkultur@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/bie

Ek: Veli Toplantıları ve Veli Kurulları için davetiye örnekleri

Aşağıdaki sayfalarda Veli Toplantıları ve Veli Kurulları ile ilgili tercüme edilmiş davetiye örnekleri bulabilirsiniz. Her iki toplantı da bir ders yılında düzenli olarak iki kez yapılır ve mümkünse tüm velilerin katılımı beklenir. Bu toplantılarda getirmek istediğiniz konuların, diğer veli ve öğretmenlerle görüşülmesi sağlanır. Size çoğu zaman Almanca yazılan davetiye örneklerinin tercümesi, içeriği iyi anlamanız içindir. Eğer veli temsilciliği görevini üstlendiyseniz örneklerin yardımı ile Arapça, İngilizce, Farsça, Fransızca, Rusça ve Türkçe dillerinde Veli Toplantılarına veya Veli Kurul Toplantılarına davet edebilirsiniz.

Okul Bilgi Merkezi – *Schulinformationszentrum*'un (SIZ) *Anne Baba Rehberi – Elternratgeber*'ini (download için: www.hamburg.de/elternratgeber) ve aynı adreste bulabileceğiniz *Elternratgeber für ZuwanderInnen – Göçmenlere Anne Baba Rehberini* tavsiye ediyoruz.

Davetiye örneği – Veliler Toplantısı

Frau Wohlgemuth
Sınıf Öğretmeni
040 123456789

Sınıf Veli Temsilcisi:
Herr Lieb
040 123456789

Hamburg, 00.00.0000

Sevgili abc sınıfı velileri,

düzenlediğimiz veliler toplantısına sizleri davet ediyoruz

tarikh:
zaman:
yer, sınıf:

düzenlediğimiz veliler toplantısına sizleri davet ediyoruz:

- Selamlama
- Tanışma (gerek duyulursa)
- Güncel konular
- Konu, örneğin: ev ödevleri
- Diğer konular

Veliler son zamanlarda ev ödevleri ile ilgili birçok soru sordular, bundan dolayı özellikle bu konuya ağırlık vermek istiyoruz. Farklı konu önerileriniz varsa, lütfen bizi arayınız veya mektubun altındaki bölüme not alınız.

Tüm velilerimizin katılımını gönülden isteriz!

Sınıf Yönetimi
Sınıf Temsilcisi

Tüm velilerimizin katılımını gönülden isteriz!

Konu önerisi:

İsim:

İmza:

Davetiye örneđi – Veliler Kurulu

Sayın
Veli Kurulları üyeleri ve yedek üyeleri;
Sınıf Temsilcileri,
Okul Müdürü,
Okul Temsilcileri

Bina görevlisinin dikkatine

Hamburg, 00.00.0000

DAVETİYE

tarih:
zaman:
yer, sınıf:

Gündem:

1. Gündemin ve son oturumun protokolünün onaylanması
2. Güncel onbeş dakika
3. Gündem konusu, örneğın Veli Genel Kurul Toplantısı hazırlıkları
4. Okul Müdürünün raporu
5. Bölge Veli Kurulu raporu
6. Güncel projeler raporu, örneğın: Okul Şenliğı
7. Çeşitli konular

Toplantıya katılmamız mümkün değılse, lütfen ... xxxxx ... a haber veriniz.

Sevgi ve saygılarımızla,

Veli Kurul Başkanı

Hamburg Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü'nün Danışmanlık ve Çalışma Büroları

■ Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung (Hamburg Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsü)

Felix-Dahn-Str. 3, 20357 Hamburg

► Beratungsstelle Interkulturelle Erziehung (Kültürlerarası Eğitim için Danışma Bürosu)

Tel.: 428842-583, Fax: 428842-329

Bayan Ulrike Wojahn

E-Posta: interkultur@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/bie

► Arbeitsbereich Religion (Din Bölümü)

Tel.: 428842-566, Fax: 428842-569

Bayan Mara Sommerhoff

E-Posta: mara.sommerhoff@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/religion

► Referat Gesundheitsförderung/Sexualerziehung und Gender (Sağlık ve Cinsel Eğitim Bölümü)

Tel.: 428842-740, Fax: 428842-902

Bayan Beate Proll

E-Posta: beate.proll@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/sexualerziehung

► Sport (Spor Bölümü)

Tel.: 428842-331, Fax: 428842-599

Bayan Regina Haß

E-Posta: regina.hass@li-hamburg.de

www.li.hamburg.de/sport

Aşağıda adı geçen yetkili kişilere bürolarında her gün ulaşmak mümkün değildir. Bundan dolayı lütfen kurum ve kuruluşlara olan sorularınızı, dileklerinizi telesekretere bırakınız veya faks çekiniz ya da elektronik posta yoluna başvurunuz. Size en kısa zamanda cevap verilecektir.

► **Elternberatung bei politisch oder religiös motivierter Radikalisierung (Politik veya dinsel uçlaşmalarda veliler için Danışmanlık)**

Çocuğunuzun herhangi demokratik ve insan hakları çizgisini aşan bir ideolojinin etkisi altında kaldığını görüyorsanız, Hamburg Öğretmen Yetiştirme ve Okul Gelişimi Enstitüsünün Danışmanlık müdürüne başvurabilirsiniz
Başvuru: Bay Kurt Edler
kurt.edler@li-hamburg.de, Tel.: 428842-560

► **Elternfortbildung für Eltern in schulischen Gremien (Okul Kurullarında görevli veliler için gelişme kursları)**

Tel.: 428842-674, Fax: 428842-444
Bayan Andrea Kötter-Westphalen
E-Posta: andrea.koetter@li-hamburg.de
www.li.hamburg.de/elternfortbildung

Eğitim Müdürlüğünün Danışmanlıkları

► **Beratungsstelle Gewaltprävention (Şiddeti Önleme Danışmanlık Bürosu)**

Dr. Christian Böhm
Tel.: 428842-920
E-mail: gewaltpraevention@bsb.hamburg.de
www.hamburg.de/gewaltpraevention

► **ReBBZ – Regionale Bildungs- und Beratungszentren (Mahalli Eğitim ve Danışmanlık Merkezleri)**

Bu danışmanlık merkezleri öğrencilere, velilere, öğretmenlere okul ile ilgili, eğitsel ve psikolojik sorularda danışma imkanı sunmaktalar. Bugüne kadar öğrenme engelli çocuklara özgü okullarda yapılan danışmaları da yürütmekteler.
Hangi ReBBZ Danışmanlık Bürosunun çocuğunuzun okulu için hizmet verdiğini bu adresten öğrenebilirsiniz:
www.hamburg.de/contentblob/3830646/data/zuordnung-schule-rebbz.pdf

Diğer Danışma yerleri

- ▶ **Beratung zu Schulfahrten: Arbeitsgemeinschaft Hamburger Schullandheime e.V.**
(Okul gezileri konusunda danışma bürosu: Hamburg Okul gezi mekanları Çalışma topluluğu)
Finkenau 42, 22081 Hamburg
Tel.: 225444, Fax: 224183
E-Posta: info@hamburger-schullandheime.de
www.hamburger-schullandheime.de

- ▶ **Arbeitsdiskriminierungsberatung für Migranten und Migrantinnen (Göçmenlere yönelik ayrımcılık konusunda Danışmanlık)**
basis & woge e.V.
Steindamm 11, 20099 Hamburg
Tel.: 39842671
Bayan Birte Weiß
E-Posta: birte.weiss@basisundwoge.de
www.basisundwoge.de

- ▶ **Beratung bei ausländerrechtlichen Fragen: „Law Clinic“ – kostenlose gemeinnützige Rechtshilfe (Danışmanlık „Law Clinic“ – ücretsiz, kamu çıkarına sunulan hukuksal yardım)**
Law Clinic Kuzey Hamburg Diakoni'nin Uyum Merkezi ile Bucerius Law School'un (özel hukuk üniversitesi) ortak sunduğu projedir. Bu proje hukuksal danışmanlığı ve sosyal pedagojik ilgiyi birleştirerek çalışmakta. Avukatlar, Bucerius Law School'undan öğrencilerle birlikte gönüllü danışmanlık yapmaktalar.
Başvuru: Bay Nicolas Moumouni
Tel.: 329685-73
E-Posta: moumouni@diakonie-hamburg.de
www.law-school.de/lawclinic

Serbest çalışan kültürlerarası danışmanlar

► **Beratungsstelle Interkulturelle Erziehung
(Bağlantı: Kültürlerarası Eğitim için Danışma
Bürosu)**

Tel.: 428842-583, Fax: 428842-329

Bayan Ulrike Wojahn

E-Posta: interkultur@li-hamburg.de

► **Vermittlung über Arbeitsfeld Religion
(Din Bölümüne Bağlantı)**

Tel.: 428842-566, Fax: 428842-569

Bayan Mara Sommerhoff

E-Mail: mara.sommerhoff@li-hamburg.de

Farklı dinlere, Müslüman ve Alevi cemiyetlere mensup danışmanlık sunulmakta. Bu çalışma Hamburg Eyaleti ile yazılı bir anlaşma yapılarak sağlanmıştır.

Hamburg Okullarında kültürleri ve dilleri birleştirici görev üstlenen anadil öğretmenleri

2009/2010 ders yılından beri okullarda anadil dersleri veren öğretmenleri çalışma kontenjanlarının belirli saatleri kültürlerarası hizmet için öngörülmüştür. Bu konuda gerekli bilgileri şu adresten alabilirsiniz

► **Behörde für Schule und Berufsbildung,
Amt für Bildung, Herkunftssprachlicher Unterricht
(Eğitim ve Mesleki Eğitim Müdürlüğü, Anadil Dersleri
Bölümü)**

Tel.: 42863-374

Bayan Sofia Unkart

E-Posta: ana-sofia.unkart@bsb.hamburg.de

Tercümanlar

- ▶ Okul yoluyla başvurulur – okul bürosundan sorunuz
İletişim ve finansmanlık:
Behörde für Schule und Berufsbildung
Schulinformationszentrum, Bayan Heike Nickel
Tel.: 42863-3320, Fax: 42796-9482
E-Posta: heike.nikel@bsb.hamburg.de
www.hamburg.de/bsb/siz

Diğer Bilgiler

- ▶ **Interkulturelle schulische Angebote**
(derlenmiş kültürlerarası çalışmalar, projeler ve Hamburg'daki danışmanlıklar)
- ▶ Bağlantı:
Beratungsstelle Interkulturelle Erziehung
(Kültürlerarası Eğitim için Danışma Bürosu)
Tel.: 428842-583, Fax: 428842-329
Bayan Ulrike Wojahn
interkultur@li-hamburg.
- ▶ Download: www.li.hamburg.de/bie/material
- ▶ **Schule in Hamburg verstehen – Elternratgeber für Zuwanderinnen und Zuwanderer (Hamburg'da okulu anlamak – Göçmen veliler için rehber):**
Göçmen veliler için dört dilde Hamburg okul sistemi konusunda bilgiler.
- ▶ Bağlantı: **Behörde für Schule und Berufsbildung-Schulinformationszentrum (Eğitim ve Mesleki Eğitim Müdürlüğü, Okul Bilgilendirme Merkezi)**
Tel.: 42899-2211, Fax: 42863-2728
E-Posta: schulinformationszentrum@bsb.hamburg.de
- ▶ Download:
www.hamburg.de/bsb/bsb-broschueren

► **Willkommen in Hamburg – Integrationsangebote für Zuwanderer (Hamburg'a hoş geldiniz – Göçmenler için uyum hizmetleri)**

Uyum ve göç konusunda hizmet veren kurumların, devlet dairelerinin ve organizasyonların adresleri

► **Bağlantı: Behörde für Arbeit, Soziales, Familie und Integration**

Broschürenservise

Hamburger Straße 47

22083 Hamburg

Tel: 42863-7778

E-Posta: publikationen@basfi.hamburg.de

► **Download: <http://www.hamburg.de/integration/service/115234/adressbuch.html>**

Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung
www.li.hamburg.de